

ที่ ฉช ๐๐๑๙/ว ๙๔๒๖

ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา
ถนนเรืองวุฒิ ฉช ๒๔๐๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง การขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง คำสั่งจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ ๑๗๕๙-๗๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบฟอร์มจัดทำทะเบียนบุคคล/ครัวเรือนเป้าหมาย จำนวน ๑ ฉบับ
๓. แบบตรวจสอบข้อมูลครัวเรือนฯ (สำหรับครัวเรือนใหม่) จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบสรุปงบหน้าครัวเรือนเป้าหมายฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้จัดประชุมมอบนโยบายการขับเคลื่อนการดำเนินงานขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. ผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference System – VCS) และผ่านระบบ VDO Streaming กระทรวงมหาดไทย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา) เป็นประธานการประชุมฯ และที่ประชุมมอบหมายให้ศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด (คจพ.จ.)เร่งดำเนินการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ จังหวัดขอให้อำเภอมอบหมายพัฒนาการอำเภอดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ตรวจสอบข้อมูลบุคคล/ครัวเรือนเป้าหมายในระบบ TPMAP กลุ่มคนที่ตกหล่นจากระบบและกลุ่มคนเปราะบาง แยกประเภทครัวเรือนเป็น ๓ ประเภท คือ ๑) ประเภทพัฒนาได้ ๒) ประเภทต้องสงเคราะห์ และ ๓) ประเภทที่ไม่ต้องการรับความช่วยเหลือ โดยสรุปข้อมูลครัวเรือนตามแบบสรุปงบหน้าครัวเรือนเป้าหมาย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ส่งข้อมูลให้จังหวัด ภายในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๒.๒ จัดประชุมเพื่อรับรองข้อมูลบุคคล/ครัวเรือนเป้าหมาย ให้แล้วเสร็จและส่งข้อมูลให้จังหวัดภายในวันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไมตรี ไตรติลานันท์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน
โทร ๐-๓๘๕๑-๑๒๓๙

แบบฟอร์มจัดทำทะเบียนบุคคล/ครัวเรือนเป้าหมาย

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ที่	(1) ที่อยู่			(2) หัวหน้าครัวเรือน				(3) จำนวนคนในครัวเรือน					(4) สภาพทางการเงิน			(5) สภาพปัญหาที่ปรากฏใน TPMAP					(6) สรุปข้อมูลครัวเรือน				(7) จำแนกประเภท คร.		(8) สามารถแก้ไขปัญหาได้เอง
	หมู่ที่	ชื่อ	สกุล	อายุ – ปี	(ถ้ามี) ชื่อ	เพศ	สถานะ	สมาชิก	ต่ำกว่า 15 ปี	ผู้สูงอายุ	ผู้พิการ	หญิง	รายได้/ราย/ปี	สินทรัพย์	หนี้สิน	ที่อยู่อาศัย	ความมั่นคงในชีวิต	การศึกษา	สุขภาพ	การเข้าถึงบริการภาครัฐ	ปัญหาที่ต้องการ	เด็กอายุ 0-5 ปี	เด็กอายุ 6-15 ปี	ผู้สูงอายุ	ผู้พิการ	ผู้ป่วยโรค	ครัวเรือน	

สรุปมีจำนวนครัวเรือนเป้าหมายในระบบ TPMAP จำนวน.....ครัวเรือน

จำแนกเป็น
1. ด้านสุขภาพ จำนวน.....ครัวเรือน
2. ด้านความเป็นอยู่ จำนวน.....ครัวเรือน
3. ด้านการศึกษา จำนวน.....ครัวเรือน
4. ด้านรายได้ จำนวน.....ครัวเรือน
5. ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ จำนวน.....ครัวเรือน

การบันทึกข้อมูล

1. ทีมปฏิบัติการฯ ตรวจสอบข้อมูลบุคคล/ครัวเรือนเป้าหมาย ตามตารางช่อง (5) และสรุปข้อมูลที่ได้จากการสอบถามลงในตารางช่อง (6)
2. ทีมพี่เลี้ยงนำข้อมูลจากแผนครัวเรือนที่วิเคราะห์แล้วมาบันทึกลงในตารางช่อง (7) และ (8)
3. ทีมปฏิบัติการฯ บันทึกในแบบฟอร์มที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

คำอธิบาย
แบบฟอร์มจัดทำทะเบียนบุคคล/ครัวเรือนเป้าหมาย

.....

แบบฟอร์มจัดทำทะเบียนบุคคล/ครัวเรือนเป้าหมาย ซึ่งเป็นข้อมูลที่ปรากฏในระบบ TPMAP ประกอบด้วย

(1) ข้อมูลที่อยู่ (บ้านเลขที่, หมู่, หมู่บ้าน, ตำบล, อำเภอ, อปท.)

(2) ข้อมูลหัวหน้าครัวเรือน (คำนำ, ชื่อ – สกุล, อายุ (ปี), เพศ, อาชีพ)

(3) จำนวนคนในครัวเรือน (ทั้งหมดกี่คน, เป็นผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐกี่คน, เป็นผู้สูงอายุกี่คน, เป็นผู้พิการกี่คน, ป่วยกี่คน)

(4) สภาพการเงิน (รายได้รวม/ปี, รายได้เฉลี่ย, หนี้ในระบบ, หนี้นอกระบบ, การออม)

(5) ความยากจนรายมิติ (จำแนกตามตัวชี้วัด โดยช่องที่มีเลข 1 คือมีความยากจนตามตัวชี้วัดนั้น ๆ)

(6) สรุปข้อมูลครัวเรือน ประกอบด้วย

- **ถูกต้องทั้งหมด** หมายความว่า ข้อมูลที่ปรากฏในช่อง (5) ตรงตามสภาพปัญหาของครัวเรือนทั้งหมด
- **ถูกต้องบางส่วน** หมายความว่า กรณีพบว่าข้อมูลที่ปรากฏในช่อง (5) มีบางตัวชี้วัดถูกต้อง บางตัวชี้วัดไม่ถูกต้อง หรืออาจมีข้อมูลปัญหาเพิ่มใหม่ ทั้งนี้ในส่วนของข้อมูลที่ถูกต้อง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวชี้วัด และหากข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ให้ทำเครื่องหมาย x ลงในช่องตัวชี้วัดที่ไม่ถูกต้อง กรณีพบปัญหาใหม่ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวชี้วัดที่มีปัญหา
- **คลาดเคลื่อนทั้งหมด** หมายความว่า ข้อมูลที่ปรากฏในช่อง (5) ไม่ตรงตามสภาพปัญหาของครัวเรือน เช่น ข้อมูลที่ปรากฏในช่อง (5) ของครัวเรือนพบว่าตกข้อ “6 ปีขึ้นไป... และบ้านเรื่อน...” แต่เมื่อลงไปตรวจสอบกลับพบว่าครัวเรือนดังกล่าวไม่มีปัญหาตามข้อที่กล่าวมา ให้ทำเครื่องหมาย x ในช่องปัญหาดังกล่าว แต่กลับพบว่าครัวเรือนมีสภาพปัญหาใหม่ คือ “รายได้” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวชี้วัดความยากจน (ใหม่) ที่พบ
- **ไม่พบสภาพปัญหาดังกล่าว** หมายความว่า ข้อมูลที่ปรากฏในช่อง (5) ปัจจุบันครัวเรือนไม่มีปัญหา/ ไม่ตกเกณฑ์ความยากจนตามตัวชี้วัดดังกล่าวแล้วทั้งหมด รวมทั้งไม่พบปัญหาอื่น ๆ เพิ่มเติม ให้ทำเครื่องหมาย x ลงในช่องปัญหาที่ปรากฏ

สรุปข้อมูลครัวเรือน	(5) ความยากจนรายมิติ (1 คือ ตกเกณฑ์)																
	เด็กแรกเกิด	กินอยาก	ใช้ดี	6 ปีขึ้นไป	ที่อยู่อาศัย	น้ำบริโภค	น้ำใช้	บ้านเรื่อน	3-5 ปี เตรียม	6-14 ปี	จบ ม.3	15-59 ปี อ่าน	15-59 ปี	60 ปีขึ้นไป	รายได้	ผู้สูงอายุ	ผู้พิการ
ถูกต้องทั้งหมด				✓1	✓1												
ถูกต้องบางส่วน						✓1		x1							✓		
คลาดเคลื่อนทั้งหมด				x1						x1				✓	✓		
ไม่พบสภาพปัญหาดังกล่าว					x1					x1		x1				x1	

การบันทึกข้อมูล

1. ทีมปฏิบัติการฯ ตรวจสอบข้อมูลบุคคล/ครัวเรือนเป้าหมาย ตามตารางช่อง (5) และทำการสรุปข้อมูลที่ได้จากการสอบถามลงในตารางช่อง (6)

2. ทีมพี่เลี้ยงนำข้อมูลจากแผนครัวเรือนที่วิเคราะห์แล้วมาบันทึกลงในตารางช่อง (7) และ (8) และส่งคืนให้ทีมปฏิบัติการฯ เพื่อบันทึกใน แบบฟอร์มที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดต่อไป

แบบตรวจสอบข้อมูลครัวเรือน
การขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำหรับครัวเรือนใหม่)

คำชี้แจง : แบบตรวจสอบข้อมูลครัวเรือน จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบข้อมูลครัวเรือนสำหรับการดำเนินงานขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แบบตรวจสอบข้อมูลครัวเรือน ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครัวเรือน
ส่วนที่ 2 ข้อมูลตัวชี้วัดจำแนกตามสภาพปัญหา
ส่วนที่ 3 แบบสรุปสภาพปัญหาของครัวเรือน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครัวเรือน

1. ชื่อ – สกุล หัวหน้าครัวเรือน (นาย/นาง/นางสาว).....
2. เลขบัตรประจำตัวประชาชนหัวหน้าครัวเรือน ☐☐☐☐☐ ☐☐☐☐☐ ☐☐☐ ☐
3. วัน/ เดือน/ ปีเกิดหัวหน้าครัวเรือน.....
4. ประกอบอาชีพ.....
5. ระดับการศึกษาสูงสุด.....
6. ศาสนา.....
7. สถานะการมีบ้านเลขที่
   - ☐ มีบ้านเลขที่ เลขที่..... หมู่ที่..... ตำบล.....
     อำเภอ.....จังหวัด.....
   - ☐ ไม่มีบ้านเลขที่ อยู่ใกล้เคียงเลขที่.....
8. ข้อมูลที่พักอาศัย
   ☐ ที่ดินของตนเอง ☐ เช่า ☐ พักอาศัยในเขตพื้นที่สาธารณะ ☐ อื่น ๆ
9. เบอร์โทรศัพท์สำหรับติดต่อได้.....
10. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน ประกอบด้วย

ที่	ชื่อ – สกุล	ความสัมพันธ์กับหัวหน้าครัวเรือน	เพศ	อายุ (ปี)	เลขบัตรประชาชน	อาชีพ/กำลังศึกษา	สภาพทางการเงิน				สถานะทางร่างกาย			ข้อมูลการมีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ	
							รายได้/รายจ่าย/ปี	หนี้สินครัวเรือน	หนี้นอกระบบ	เงินออม/ปี	ปกติ	พิการ	ผู้ป่วยติดเตียง	มี	ไม่มี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลตัวชี้วัดจำแนกตามสภาพปัญหา

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของครัวเรือน

ที่	ตัวชี้วัด	ใช่	ไม่ใช่
ด้านสุขภาพ			
1	ในรอบปี พ.ศ. 2563 ครัวเรือนมีเด็กแรกเกิดที่มีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป		
2	ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน		
3	ครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม		
4	คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที		
ด้านความเป็นอยู่			
5	ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร		
6	ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน		
7	ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน		
8	ครัวเรือนมีการจัดการบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ		
ด้านการศึกษา			
9	ครัวเรือนมีเด็กอายุ 3 – 5 ปี		
	• เด็กอายุ 3 – 5 ปี ได้รับบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน		
10	ครัวเรือนมีเด็กอายุ 6 – 14 ปี		
	• เด็กอายุ 6 – 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี		
11	ครัวเรือนมีเด็กจบชั้น ม.3		
	• เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อ ม.4 หรือเทียบเท่า		
12	คนอายุ 15 – 59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้		
ด้านรายได้			
13	ครัวเรือนมีคนอายุ 15 – 59 ปี		
	• คนอายุ 15 – 59 ปี มีอาชีพและรายได้		
14	ครัวเรือนมีคนอายุ 60 ปีขึ้นไป (ผู้สูงอายุ)		
	• คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพหรือมีรายได้		
15	รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี จำนวน.....บาท/คน/ปี		
ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ			
16	ครัวเรือนนี้มีผู้สูงอายุ		
	• ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน		
17	ครัวเรือนนี้มีผู้พิการ		
	• ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน		
18	อื่น ๆ โปรดระบุ.....		

ส่วนที่ 3 แบบสรุปสภาพปัญหาของครัวเรือน

พบว่า ครัวเรือนมีสภาพปัญหาที่ปรากฏ (ตกเกณฑ์ตามตัวชี้วัด) ดังนี้

☐ ด้านสุขภาพ ☐ ด้านความเป็นอยู่ ☐ ด้านการศึกษา

☐ ด้านรายได้ ☐ ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบตรวจสอบข้อมูลครัวเรือน

.....หัวหน้าครัวเรือน/ผู้ให้ข้อมูล (.....) วันที่.....	.....ผู้จัดเก็บข้อมูล (.....) วันที่.....

คำอธิบายการบันทึกข้อมูล

ในแบบตรวจสอบข้อมูลครัวเรือนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำหรับครัวเรือนใหม่)

1. แบบตรวจสอบข้อมูลฯ นี้ ใช้สำหรับจัดเก็บข้อมูลกลุ่มคนตกหล่นจากระบบ (Exclusion error) โดยผู้ให้ข้อมูลอาเป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือบุคคลที่อยู่ในครัวเรือน
2. ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครัวเรือน
   2.1 ข้อ 1 – 9 เป็นข้อมูลของหัวหน้าครัวเรือนเท่านั้น
   2.1 ข้อ 10 เป็นข้อมูลสมาชิกในครัวเรือน
3. ส่วนที่ 2 ข้อมูลตัวชี้วัดจำแนกตามสภาพปัญหา โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของครัวเรือน โดยพิจารณาจากสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด

   การแปลผลข้อมูลในส่วนที่ 2

   หากใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง "ใช่" หมายความว่า ครัวเรือนไม่มีปัญหา

   หากใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง "ไม่ใช่" หมายความว่า ครัวเรือนมีปัญหา
4. ส่วนที่ 3 แบบสรุปสภาพปัญหาของครัวเรือน ให้นำข้อมูลตัวชี้วัด ในส่วนที่ 2 มาสรุปว่าตัวชี้วัดที่ครัวเรือนมีอยู่ในสภาพปัญหาใด

คำอธิบายตัวชี้วัด

ลำดับ	ตัวชี้วัด	ความหมายตัวชี้วัด
1	ครัวเรือนมีเด็กแรกเกิดที่มีน้ำหนัก 2,500 กรัมขึ้นไป	เด็กแรกเกิดที่สมบูรณ์แข็งแรง จะต้องมีน้ำหนักตัวเมื่อแรกเกิด 2,500 กรัมขึ้นไป
2	ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	ทุกคนในครัวเรือนได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการกินอาหารที่มีคุณภาพถูกสุขลักษณะ และได้มาตรฐานครบทั้ง 4 เรื่อง ดังนี้ 1) ถ้ากินอาหารบรรจุสำเร็จ ต้องมีเครื่องหมาย อย. เช่น เกลือเสริมไอโอดีน น้ำปลา น้ำส้มสายชู อาหารกระป๋อง นม อาหารกล่อง เป็นต้น 2) ถ้ากินเนื้อสัตว์ ต้องทำให้สุกด้วยความร้อน 3) ถ้ากินผัก ต้องเป็นผักปลอดสารพิษ หรือได้ทำการแช่ด้วยน้ำผสมด่างทับทิม หรือน้ำยาล้างผักแล้วล้างด้วยน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง 4) ก่อนกินอาหารทุกครั้ง ต้องล้างมือให้สะอาด และในการกินอาหารร่วมกันต้องใช้ช้อนกลางในการตักอาหารทุกครั้ง **หมายเหตุ** : ถ้ากินอาหารตามข้อ 1) – 3) ต้องปฏิบัติให้ครบตามที่กำหนด (ถ้าไม่ได้กินให้ถือว่าปฏิบัติ) สำหรับข้อ 4) ทุกคนต้องปฏิบัติ
3	ครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	ทุกคนในครัวเรือนเมื่อมีอาการเจ็บป่วยเล็กน้อย หากไม่ได้ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) คลินิก หรือโรงพยาบาล แต่เลือกที่จะใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นด้วยตนเอง **โดยได้ปฏิบัติครบทั้ง 4 เรื่อง** คือ 1) ใช้ยาสามัญประจำบ้าน (ยาที่กระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาคัดเลือกว่าเป็นยาปลอดภัย เป็นยาที่เหมาะสมที่จะให้ประชาชนซื้อมาใช้ด้วยตนเอง เพื่อการดูแลรักษาอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยที่มักเกิดขึ้นได้ สามารถสังเกตได้จากบริเวณภาชนะบรรจุจะมีคำว่า "ยาสามัญประจำบ้าน" พิมพ์อยู่ ซึ่งมีทั้งยาแผนปัจจุบันและยาแผนโบราณ) 2) ไม่กินยาชุดที่ซื้อจากร้านขายของชำ 3) ไม่กินยาสมุนไพรหรือยาแผนโบราณที่ไม่ได้ปรุงขึ้นเฉพาะสำหรับตน (ยกเว้นยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ) 4) ไม่กินผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่อวดอ้างสรรพคุณเกินจริง โดยแสดงสรรคุณเป็นยาเพื่อบำบัดบรรเทา รักษาโรค ซึ่งไม่ตรงกับที่แสดงในฉลาก **(หากขาดข้อใดข้อหนึ่งให้ถือว่าปฏิบัติไม่ครบ)**
4	คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที	คนอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป**ทุกคน** ได้ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที หรือออกแรง/ออกกำลังกายติดต่อกันอย่างน้อย 10 นาทีขึ้นไป รวมกันทั้งวัน วันละ 30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ 5 วัน
5	ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร คือ อยู่ได้โดยไม่ต้องกังวลว่าจะมีปัญหาเรื่องที่พักอาศัย เช่น ถูกไล่ที่ และบ้านมีสภาพคงทนถาวร • ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย หมายถึง สามารถอยู่ได้โดยไม่ต้องกังวลว่าจะมีปัญหาเรื่องที่พักอาศัย เช่น ไม่อยู่ในที่สาธารณะหรือเขต

		ป่าสงวน ไม่อยู่ในเขตที่ประสบภัยน้ำท่วมอย่างร้อยแรง ไม่ถูกไล่ที่ เป็นต้น • สภาพคงทนถาวร หมายถึง บ้านมีโครงสร้าง มีหลังคามุงกระเบื้อง สังกะสี และมีฝาครบทั้ง 4 ด้าน มีประตูหน้าต่างที่อยู่ในสภาพดี แข็งแรง ไม่ชำรุด อยู่คงทน สามารถอยู่ต่อไปได้ไม่น้อยกว่า 5 ปี
6	ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม และบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตรต่อวัน	ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม และบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิตร • น้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภค หมายถึง น้ำฝน น้ำประปา และน้ำบาดาล ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย ที่สาธารณสุขตำบลตรวจสอบแล้ว ถ้าเป็นน้ำจากแหล่งธรรมชาติต้องนำมาต้มเสียก่อน จึงจะจัดว่าเป็นน้ำสะอาด หรือน้ำที่ผ่านเครื่องกรองน้ำที่ได้มาตรฐาน หรือน้ำบรรจุขวด (ต้องมีเครื่องหมาย อย.) • คนละ 5 ลิตรต่อวัน หมายถึง ใช้สำหรับดื่ม 2 ลิตร และอื่น ๆ อีกจำนวน 3 ลิตร เช่น ใช้ประกอบอาหาร ล้างหน้า บ้วนปาก และแปรงฟัน เป็นต้น
7	ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตรต่อวัน	ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 ลิตร (2 ปี๊บ) ต่อวัน • น้ำใช้ หมายถึง น้ำที่ใช้ในครัวเรือน เช่น อาบน้ำ ซักผ้า ทำความสะอาด เป็นต้น
8	ครัวเรือนมีการจัดการบ้านเรือน เป็นระเบียบเรียบน้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ	ครัวเรือนมีการจัดบริเวณบ้านและภายในบ้าน โดยมีที่ประกอบอาหาร มีที่เก็บน้ำสะอาด ไม่มีแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์/ แมลงนำโรค มีอุปกรณ์กำจัดขยะมูลฝอย สภาพในบ้านสะอาด ไม่มีแหล่งน้ำเสียขัง มีส้วมถูกสุขลักษณะ เป็นระเบียบ **ครบทุกเรื่อง** • การจัดบริเวณบ้านและภายในบ้านเป็นระเบียบ สะอาด และถูกสุขลักษณะ ได้แก่ 1) สภาพภายในบ้านสะอาด ห้องนอนลมพัดผ่านสะดวก ไม่มีฝุ่นละอองและกลิ่นเหม็นอับชื้น ที่หลับนอนข้าวของเครื่องใช้สะอาด มีการจัดเก็บเป็นระเบียบ ไม่รกรุงรัง 2) ที่ประกอบอาหารสะอาดเป็นระเบียบ มีตู้กับข้าวหรือฝาชี มีอุปกรณ์ล้างมือที่ใช้งานได้ดี (เช่น สบู่หรือน้ำยาล้างจาน) และมีการกำจัดไขมัน 3) ที่เก็บน้ำสะอาด เพื่อการอุปโภคบริโภคสภาพดี มีฝาปิด 4) มีการกำจัดสัตว์ แมลงที่เป็นพาหะนำโรค ได้แก่ ยุงลาย หนู แมลงวัน แมลงสาบ ไม่พบแหล่งเพาะพันธุ์ และที่หลบซ่อนอาศัยภายในบ้านหรือบริเวณบ้าน 5) มีการจัดการขยะ ดังนี้ - มีอุปกรณ์ อาทิ ไม้กวาด ถังขยะ ถุงใส่ขยะ - มีการคัดแยกขยะออกเป็น 4 ประเภท (1. ของเสียอันตราย 2. ขยะรีไซเคิล 3. เศษอาหาร 4. ขยะอื่น ๆ) 6) มีร่องระบายน้ำอยู่ในสภาพดี ไม่มีแหล่งน้ำเสียขังในบริเวรบ้าน และไม่มีการปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำสาธารณะ

		7) มีส้วมใช้ที่มีสภาพแข็งแรงใช้งานได้สะอาด มีการระบายอากาศที่ดี ไม่มีรอยแตกร้าวที่หัวส้วม พื้นที่ถังส้วม และฝาปิด และมีอุปกรณ์ทำความสะอาด 8) มีการจัดเก็บแยกสารเคมีที่เป็นอันตรายออกจากเครื่องใช้อื่น ๆ โดยจัดให้เป็นระเบียบและวางให้พ้นมือเด็ก
9	เด็กอายุ 3 – 5 ปี ได้รับบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	เด็กอายุ 3 – 5 ปี ได้รับการเลี้ยงดูและมีการเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน หรือได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียนทุกคน • เด็กอายุ 3 – 5 ปี ซึ่งเป็นวัยสำคัญต่อการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาต่อไป ได้รับการเลี้ยงดูหรือได้เข้าร่วมกิจกรรมการเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียนทุกคน • สถานที่ที่จะใช้เตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเคลื่อนที่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา อนุบาลชนบท โรงเรียนอนุบาล เป็นต้น
10	เด็กอายุ 6 – 14 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี	• เด็กที่มีอายุมากกว่า 5 ปี และเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้ถือว่าเป็นเด็กอายุ 6 ปี • เด็กอายุ 6 – 14 ปีทุกคน ได้เข้าเรียนการศึกษาในระดับชั้น ป.1 – ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี) • เด็กอายุ 6 – 14 ปี ที่ได้เข้าเรียนการศึกษาในระดับชั้น ป.1 – ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ) แล้วออกจากระบบการศึกษากลางคัน ได้เข้าเรียนต่อใน กศน. การศึกษาผู้ใหญ่ หรือทำงาน • การศึกษาหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ เช่น การอ่านหนังสือ การดูข่าวสาร สารคดี การใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อหาความรู้ เป็นต้น • การศึกษา หมายความรวมถึง การเข้าโรงเรียนผู้สูงอายุ การฝึกอาชีพ
11	เด็กจบชั้น ม.3 ได้เรียนต่อ ม.4 หรือเทียบเท่า	• เด็กจบชั้น ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี) ได้เรียนต่อในมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) หรือเทียบเท่า ซึ่งรวมถึงการได้เรียนต่อในสายอาชีพ (ปวช.) ด้วย • เด็กจบชั้น ม.3 (การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี) ได้เรียนต่อในมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) แล้วออกจากระบบการศึกษากลางคัน ได้เข้าเรียนต่อใน กศน. การศึกษาผู้ใหญ่ หรือทำงาน • การศึกษาหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ เช่น การอ่านหนังสือ การดูข่าวสาร สารคดี การใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อหาความรู้ เป็นต้น
12	คนอายุ 15 – 59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	คนอายุ 15 – 59 ปี เป็นกลุ่มคนที่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีแล้ว ควรจะต้องสามารถอ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้ทุกคน • อ่าน เขียน ภาษาไทย เช่น การอ่านฉลากยา สัญญากู้ยืมเงิน สัญญาซื้อขาย ป้ายโฆษณา ป้าจราจร เป็นต้น

		• คิดเลขอย่างง่าย เช่น สามารถบวก ลบ จำนวนนับที่มีผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 100,000 ได้ และสามารถคูณ หรือหารเลขไม่เกิน 2 หลักได้
13	คนอายุ 15 – 59 ปี มีอาชีพและรายได้	คนอายุ 15 – 59 ปี ทุกคนมีการประกอบอาชีพและรายได้ ยกเว้นผู้ที่กำลังศึกษาอย่างเดียว หรือผู้พิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ • การประกอบอาชีพและมีรายได้ หมายถึง การทำงานที่เป็นงานประจำทั้งที่อยู่ภายในครัวเรือน และ/หรือนอกครัวเรือน โดยมีรายได้ที่เกิดจากการทำงานดังกล่าว ทั้งในลักษณะรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายชิ้นงาน หรืองานเหมา
14	คนอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอาชีพหรือรายได้	คนอายุ 60 ปีขึ้นไป ทุกคน มีการประกอบอาชีพหรือมีรายได้ ยกเว้นคนพิการที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ **ในกรณีอายุ 60 ปีขึ้นไป** - หากมีความสามารถในการประกอบอาชีพ ให้การช่วยเหลือตามความเหมาะสม - หากไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ให้จัดประเภทเป็นกลุ่มสงเคราะห์
ข	รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนไม่ต่ำกว่า 38,000 บาทต่อคนต่อปี	รายได้ทั้งหมดเป็นรายได้ทั้งที่เป็นตัวเงินและรายได้ที่เกิดจากการทำการปลูก การเลี้ยง และการหาไว้กินเอง แล้วคำนวณเป็นจำนวนเงิน • วิธีคิดรายได้ ให้คิดจากรายได้ของทุกคนในครัวเรือน โดยแยกเป็น 1) รายได้จากอาชีพหลัก 2) รายได้จากอาชีพรอง อาชีพเสริม 3) รายได้อื่น ๆ เช่น ลูกหลานส่งเงินมาให้ ค่าเช่า ดอกเบี้ยเงินฝาก เงินปันผลหุ้น/ สหกรณ์ บำนาญ เบี้ยยังชีพ ฯลฯ 4) รายได้ที่เกิดจากการทำ การปลูก การเลี้ยงและการหาไว้กินเอง แล้วคิดคำนวณเป็นจำนวนเงิน รายได้ในที่นี้ไม่นับรวมเงินกู้ หรือเงินยืม นำรายได้ทั้งหมดมาหารด้วยจำนวนคนในครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งจะทำให้ทราบรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี • รายได้จากการสอบถามนี้ จะนำไปใช้เพื่อวางแผนแก้ไขปัญหาในเรื่องการประกอบอาชีพและการมีงานทำของประชาชนเท่านั้น
16	ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	คนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ได้รับการดูแลเอาใจใส่ในชีวิตความเป็นอยู่ด้านอาหารการกิน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และได้รับการดูแลเมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วย การดูแลเอาใจใส่ด้านสภาพจิตใจจากคนในครัวเรือนหรือหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งได้รับบัตรสวัสดิการชุมชน เบี้ยยังชีพจากภาครัฐ หรือความช่วยเหลือจากภาคเอกชน
17	ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	ผู้พิการ หมายถึง คนพิการทางร่างกายและ/ สมองจนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ได้แก่ คนพิการหรือคนที่ตาบอดทั้ง 2 ข้าง ตาบอดข้างเดียวและอีกข้างเลือนราง หูหนวกเป็นใบ้ อัมพาต (เป็นความพิการแต่กำเนิด หรือความพิการที่มาจากโรค) ไม่มีฝ่ามือ ไม่มีฝ่าเท้า ปัญญาอ่อน ออทิสติก วิกลจริต เป็นต้น ทั้งนี้ นับทั้งผู้

		พิการแต่กำเนิดและผู้พิการจากโรคหรืออุบัติเหตุด้วย และได้รับการดูแลเอาใจใส่ในชีวิตความเป็นอยู่ ด้านอาหารการกิน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และได้รับการดูแลเมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วย การดูแลเอาใจใส่ด้านสภาพจิตใจจากคนในครัวเรือน หรือหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งได้รับบัตรสวัสดิการชุมชน เบี้ยยังชีพจากภาครัฐ หรือความช่วยเหลือจากภาคเอกชน

แผนครัวเรือน
ตามแนวทางการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

.....

1. ข้อมูลครัวเรือน

ชื่อ – สกุล หัวหน้าครัวเรือน (นาย/นาง/นางสาว/อื่น ๆ).....

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้.....

2. สภาพปัญหาที่ปรากฏในระบบ TPMAP (โดยนำข้อมูลจากแบบฟอร์มจัดทำทะเบียนบุคคล/ครัวเรือนเป้าหมาย ตามผนวก ค "(5) ความยากจนรายมิติ" ทำเครื่องหมาย ✓ ตามตัวชี้วัด)

☐ **ด้านสุขภาพ** (ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่าน)

- ☐ ครัวเรือนมีเด็กแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม
- ☐ ครัวเรือนกินอาหารไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่ปลอดภัย และไม่ได้มาตรฐาน
- ☐ ครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นไม่เหมาะสม
- ☐ คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ไม่ออกกำลังกาย หรือออกกำลังกายน้อยกว่าสัปดาห์ละ 3 วัน

☐ **ด้านความเป็นอยู่** (ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่าน)

- ☐ ครัวเรือนไม่มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพไม่คงทนถาวร
- ☐ ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคไม่เพียงพอตลอดปี น้อยกว่าคนละ 5 ลิตรต่อวัน
- ☐ ครัวเรือนมีน้ำใช้ไม่เพียงพอตลอดปี น้อยกว่าคนละ 45 ลิตรต่อวัน
- ☐ ครัวเรือนไม่มีการจัดการบ้านเรือน บ้านเรือนไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาด และไม่ถูกสุขลักษณะ

ด้านการศึกษา (ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่าน)

- ☐ เด็กอายุ 3 – 5 ปี ไม่ได้รับบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน
- ☐ เด็กอายุ 6 – 14 ปี ไม่ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี
- ☐ เด็กจบชั้น ม.3 ไม่ได้เรียนต่อ ม.4 หรือเทียบเท่า
- ☐ คนอายุ 15 – 59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายไม่ได้

☐ **ด้านรายได้** (ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่าน)

- ☐ คนอายุ 15 – 59 ปี ไม่มีอาชีพและรายได้
- ☐ คนอายุ 60 ปีขึ้นไป ไม่มีอาชีพและรายได้
- ☐ รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี น้อยกว่า 38,000 บาท

☐ **ด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ** (ตัวชี้วัดที่ไม่ผ่าน)

- ☐ ผู้สูงอายุ ไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน
- ☐ ผู้พิการ ไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน

☐ **ด้านอื่น ๆ** (ถ้ามี)

- ☐ .....
- ☐ .....
- ☐ .....

3. ข้อมูล 4 ท เพื่อใช้ในการพัฒนาครัวเรือน

3.1 ทัศนคติ (ต่อชีวิต/การงาน).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ทักษะ (ฝีมือแรงงาน).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ทรัพยากร (ที่ดิน/ปัจจัยการผลิต).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 ทางออก (แนวทางแก้ไข).....

☐ วิธีการสงเคราะห์

☐ การพัฒนาด้วยวิธี ระบุ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. **สรุปประเภทของครัวเรือน** (นำข้อมูลจาก ข้อ 3 มาสรุป พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อหน่วยงานที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้)

☐ ต้องการให้สงเคราะห์/ ช่วยเหลือเพียงอย่างเดียว (ผู้พิการ/ ผู้สูงอายุ) โดยส่งต่อให้หน่วยงาน

☐ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.....

☐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....

☐ อื่น ๆ.....

☐ มีความพร้อม สามารถพัฒนาได้ โดยส่งต่อให้หน่วยงาน

☐ กระทรวงมหาดไทย.....

☐ กระทรวงสาธารณสุข.....

☐ กระทรวงศึกษาธิการ.....

☐ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.....

☐ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.....

☐ กระทรวงแรงงาน.....

☐ อื่น ๆ.....

5. **กิจกรรมที่จะดำเนินการ (ระบุได้มากกว่า 1 กิจกรรม)** (นำข้อมูลจากข้อ 3.4 กรณีการพัฒนาด้วยวิธี.(ระบุ). ให้ใส่รายละเอียดกิจกรรมที่ครัวเรือนต้องการ/ กิจกรรมที่ครัวเรือนสามารถเข้าร่วมได้)

5.1 กิจกรรม.....

.....

หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....

.....

ระยะเวลาของกิจกรรมที่จะให้ความช่วยเหลือ

☐ กิจกรรมระยะสั้น (ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ภายใน 3 เดือน)

☐ กิจกรรมระยะปานกลาง (ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ภายใน 4 - 6 เดือน)

☐ กิจกรรมระยะยาว (ต้องใช้เวลาในการแก้ไขปัญหามากกว่า 6 เดือนขึ้นไป)

5.2 กิจกรรม.....

.....

หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....

.....

ระยะเวลาของกิจกรรมที่จะให้ความช่วยเหลือ

☐ กิจกรรมระยะสั้น (ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ภายใน 3 เดือน)

☐ กิจกรรมระยะปานกลาง (ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ภายใน 4 - 6 เดือน)

☐ กิจกรรมระยะยาว (ต้องใช้เวลาในการแก้ไขปัญหามากกว่า 6 เดือนขึ้นไป)

5.3 กิจกรรม.....

.....

หน่วยงานที่รับผิดชอบ.....

.....

ระยะเวลาของกิจกรรมที่จะให้ความช่วยเหลือ

☐ กิจกรรมระยะสั้น (ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ภายใน 3 เดือน)

☐ กิจกรรมระยะปานกลาง (ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ภายใน 4 - 6 เดือน)

☐ กิจกรรมระยะยาว (ต้องใช้เวลาในการแก้ไขปัญหามากกว่า 6 เดือนขึ้นไป)

6. **บันทึกการให้ความช่วยเหลือของหน่วยงาน** (ใช้สำหรับติดตามความคืบหน้าในการให้ความช่วยเหลือของหน่วยงาน)

6.1 **การให้ความช่วยเหลือของหน่วยงาน ตามข้อ 5**

☐ หน่วยงานที่ให้สนับสนุนและช่วยเหลือ.....
กระบวนการให้ความช่วยเหลือ.....
.....

☐ หน่วยงานที่ให้สนับสนุนและช่วยเหลือ.....
กระบวนการให้ความช่วยเหลือ.....
.....

☐ หน่วยงานที่ให้สนับสนุนและช่วยเหลือ.....
กระบวนการให้ความช่วยเหลือ.....
.....

☐ หน่วยงานที่ให้สนับสนุนและช่วยเหลือ.....
กระบวนการให้ความช่วยเหลือ.....
.....

6.2 **การให้ความช่วยเหลือของหน่วยงาน นอกเหนือจากข้อ 5**

☐ หน่วยงานที่ให้สนับสนุนและช่วยเหลือ.....
กระบวนการให้ความช่วยเหลือ.....
.....

☐ หน่วยงานที่ให้สนับสนุนและช่วยเหลือ.....
กระบวนการให้ความช่วยเหลือ.....
.....

☐ หน่วยงานที่ให้สนับสนุนและช่วยเหลือ.....
กระบวนการให้ความช่วยเหลือ.....
.....

☐ หน่วยงานที่ให้สนับสนุนและช่วยเหลือ.....
กระบวนการให้ความช่วยเหลือ.....
.....

.....หัวหน้าครัวเรือน/ผู้ให้ข้อมูล (.....) วันที่.....	.....ทีมพี่เลี้ยง (.....) วันที่.....

คำอธิบายปฏิบัติการ 4 ท

1. ทัศนคติ

ทัศนะ หมายถึง ความเห็น การเห็น

ทัศนคติ หมายถึง แนวความคิดเห็น

ทัศนคติของครัวเรือนยากจน หมายถึง ความเห็นหรือความรู้สึกของครัวเรือนยากจนที่มีต่อชีวิตความเป็นอยู่ที่เกิดขึ้นในครอบครัวของตนเอง ชุมชน และสังคม

"ทัศนะเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ถ้าได้รับโอกาส"

ทัศนะสำคัญอย่างไร

"ทัศนะ" เป็นนามธรรมที่แฝงอยู่ในตัวบุคคล ซึ่งเราไม่สามารถจะเห็นรูปร่างของทัศนะได้ ทัศนะของมนุษย์เกิดมาจากความเชื่อ ค่านิยม และข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ทัศนะของครัวเรือนยากจนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางของพฤติกรรมครัวเรือนยากจนว่าจะไปในทิศทางบวกหรือลบ

"ทิศทางบวก เช่น ความรู้สึกชอบ ชื่นชม สนใจ เลือกทำเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนที่ครอบครัวตนเองประสบ สู้ชีวิต พึ่งตนเอง มีความเพียรประกอบสัมมาอาชีพ"

"ทิศทางลบ เช่น ความรู้สึกไม่ชอบ ไม่ชื่นชม ไม่สนใจ ไม่เลือกทำ หรือไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาความยากจนที่เกิดขึ้น พึ่งพาผู้อื่น ไม่ขวนขวายช่วยเหลือตนเอง"

ตัวอย่างทัศนะของครัวเรือนยากจน

ทัศนะทางบวก	ทัศนะทางลบ
• **ตระหนักถึงปัญหา** เช่น - ฉันไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่าการกินเหล้าของฉันจะมีผลต่อครอบครัวถึงเพียงนี้ - ฉันไม่เคยรู้เลยว่าครอบครัวฉันใช้จ่ายแต่ละเดือนมากมายเพียงนี้ เพราะฉันไม่เคยจดบันทึกรายรับ - รายจ่ายของครอบครัว	• **แสดงความกังวลใจต่อสถานการณ์** เช่น - ฉันกลุ้มใจกับเรื่องรายได้ไม่พอใช้จ่ายในครอบครัวมาก ๆ เลย" - ฉันรู้สึกหมดหวังกับสิ่งที่เป็นอยู่ในตอนนี้
• **แสดงเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลง** - ฉันคงต้องทำอะไรสักอย่างแล้วละ - ฉันควรจะทำอย่างไรดี - คนอื่นเขาแก้ปัญหานี้กันอย่างไร - ฉันก็ไม่อยากจนแบบนี้หรอก อยากจะทำงานแต่ไม่รู้จะทำอะไรดี	• **แสดงเจตนาที่ไม่ต้องการจะเปลี่ยนแปลง** - ฉันอยู่อย่างนี้ก็ดีแล้ว ไม่เห็นจะเดือดร้อนใคร - คนอื่นเขาจะเป็นอะไรก็เป็นเรื่องของเขา แต่ฉันจะเป็นของฉันแบบนี้ - ถ้าอยากให้หายจนก็เอาเงินมาให้ฉันใช้สิ
• **แสดงความหวังหรือการมองโลกในแง่ดีต่อการเปลี่ยนแปลง** - ฉันคิดว่า ฉันน่าจะทำได้นะ - ฉันตัดสินใจแล้ว และมั่นใจว่าฉันทำได้ - ฉันจะเอาชนะปัญหานี้ให้ได้	• **แสดงความหมดหวังหรือการมองโลกในแง่ร้ายต่อการเปลี่ยนแปลง** - จะทำอะไรได้ ก็มันไม่มีแรงจะทำอะไร - มีหลายหน่วยงานเข้ามาพูดคุย สุดท้ายก็ไม่เห็นจะมีอะไรดีขึ้น

การประเมินทัศนะของครัวเรือนยากจนสามารถทำได้โดยดูจากการแสดงพฤติกรรมของครัวเรือนยากจนนั้น ด้วยการใช้วิธีสังเกต สอบถาม สัมภาษณ์ และทดสอบ นักจิตวิทยามีความเห็นว่าทัศนะเป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ ทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ กัน อาจกล่าวได้ว่า ทัศนะเป็นพื้นฐานที่แท้จริงในการแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล การเข้าใจเรื่อง "ทัศนะ" จะทำให้ทีมพี่เลี้ยงเข้าใจและสามารถทำนายพฤติกรรมของครัวเรือนยากจนได้อย่างชัดเจนและมีเหตุผล

ทัศนะอะไรที่ต้องประเมิน

ทีมพี่เลี้ยง จะทำการประเมินทัศนะของครัวเรือนยากจนที่มีต่อ

- สภาพชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันของครอบครัว (ทางกายภาพ ที่อยู่อาศัย ความสะอาด)
- ความสัมพันธ์ในครอบครัว อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างสามี - ภรรยา, พ่อ แม่ ลูก, พี่น้อง, ปู่ย่าตายายกับบุตรหลาน ฯลฯ
- ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความรู้สึกพอเพียงของรายได้กับรายจ่าย
- ความสัมพันธ์ระหว่างครัวเรือนยากจนกับเพื่อนบ้าน ชุมชน และ/หรือหน่วยงานของรัฐและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าทัศนะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการแสดงออกของครัวเรือนยากจน ซึ่งทัศนะทางบวกจะก่อให้เกิดผลในการปฏิบัติในเชิงบวก ส่วนทัศนะทางลบจะก่อให้เกิดผลในการปฏิบัติในเชิงลบ ทีมพี่เลี้ยง จึงควรสร้างทัศนะทางบวกเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาความยากจนที่มีประสิทธิภาพ

การเปลี่ยนแปลงทัศนะของครัวเรือนยากจนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน

ทัศนะของครัวเรือนยากจนเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อทีมพี่เลี้ยง ประเมินว่าครัวเรือนยากจนที่พูดคุยด้วยมีทัศนะในทางลบ ทีมพี่เลี้ยงจึงควรใช้ประโยชน์จากธรรมชาติของทัศนะดังกล่าว ในการขับเคลื่อนให้ครัวเรือนยากจนเข้าไปสู่การเปลี่ยนแปลงในระดับที่ก่อให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน

กลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการนำมาใช้ปรับเปลี่ยนทัศนะและพฤติกรรมของครัวเรือนยากจนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างคงที่และถาวร มีอยู่ 3 กลยุทธ์ ได้แก่

1. นำบุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จที่มีอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนมาเป็นต้นแบบให้กับครัวเรือนยากจนที่เราต้องการเปลี่ยนทัศนะ โดยลักษณะสำคัญของบุคคลตัวอย่าง เช่น ต้องเป็นบุคคลที่ครัวเรือนยากจนให้การยอมรับในการเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ใช้วิธีการพูดหรือการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทัศนะ การพูดเพื่อเปลี่ยนทัศนะมีได้ 2 วิธี คือ

2.1 การพูดโดยใช้หลักเหตุและผล การชักจูงเพื่อการเปลี่ยนทัศนะของครัวเรือนยากจนวิธีนี้จะต้องเป็นการพูดโดยเสนอข้อมูลที่เห็จจริงในส่วนดี และไม่ดีของการแก้ไขปัญหาความยากจน เพื่อให้ครัวเรือนยากจนใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง

2.2 การพูดเพื่อสร้างแรงจูงใจ การพูดลักษณะนี้มักจะพูดโดยเน้นเพียงด้านเดียวและพยายามเสนอเหตุผลเพียงด้านเดียว จนทำให้ครัวเรือนยากจนคล้อยตามได้

3. ให้ครัวเรือนยากจนเรียนรู้จากของจริง เพื่อกระตุ้นให้ครัวเรือนยากจนเกิดการเปลี่ยนทัศนะไปแนวทางที่ต้องการ เช่น

- ให้ตัวแทนครัวเรือนที่ประสบความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่าง ๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน จัดสาธิตกิจกรรมต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเหมาะสม เช่น สหกรณ์การเกษตร กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มสัจจะ กลุ่มอนุรักษ์ระบบนิเวศเพื่อการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ฯลฯ

- นำครัวเรือนยากจนไปศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ที่หลากหลายที่จะนำมาแก้ไขปัญหาความยากจนของตนเองจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ที่หลากหลายที่จะนำมาแก้ไขปัญหาความยากจนของตนเอง

สิ่งที่ทีมพี่เลี้ยงควรระลึกไว้เสมอ คือ

1. ให้ครัวเรือนยากจนเป็นผู้แสดงความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงด้วยตนเอง เนื่องจากแต่ละคนย่อมจะมีเหตุผลและปัญหาอุปสรรคเฉพาะตัว ดังนั้นการแก้ปัญหาจึงต้องทำไปตามความเหมาะสมของแต่ละคน จึงควรให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายเป็นคนพูดเองว่าอยากเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่รับคำสั่งจากทีมพี่เลี้ยง ทั้งนี้ทีมพี่เลี้ยง ต้องไม่มีท่าทีที่ตัดสินหรือตำหนิ และเปิดโอกาสให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายแสดงความคิดเห็นเต็มที่ทั้งสองด้าน คือ ด้านที่ต้องการเปลี่ยนแปลงและด้านที่ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลง และในขณะเดียวกันก็ให้ความสนใจเป็นพิเศษที่จะช่วยให้ครัวเรือนยากจนอธิบายหรือให้รายละเอียดคำพูดบางประโยคของตน ที่แสดงให้เห็นว่ามีความต้องการหรือเห็นความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลง

2. ปรับวิธีการพูดคุยให้เหมาะกับระดับความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลงของครัวเรือนยากจน ทีมพี่เลี้ยงตองตระหนักว่า แต่ละคนมีทัศนะและความตั้งใจที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับต่าง ๆ กันไป อาทิ ครัวเรือนยากจนบางรายอาจจะยังไม่ได้คิดเลยว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองจะมีประโยชน์ บางรายอาจจะมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะเปลี่ยนแปลงและได้ลงมือทำอะไรบางอย่างเพื่อการเปลี่ยนแปลงแล้ว ซึ่งทีมพี่เลี้ยงจะมีวิธีการที่ใช้ในการปรับทัศนะของครัวเรือนยากจนต่างกัน ตัวอย่างเช่น

ทัศนะและความตั้งใจของครัวเรือนยากจน	วิธีการที่ทีมพี่เลี้ยงใช้ในการปรับทัศนะของครัวเรือนยากจน
ครัวเรือนยากจนบางรายอาจจะยังไม่ได้คิดเลยว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองจะมีประโยชน์	สร้างความสงสัยขึ้นในใจของครัวเรือนยากจนว่าตนเองคิดถูกหรือยัง และช่วยให้มองเห็นความเสี่ยงหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นหากไม่ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ครัวเรือนยากจนบางรายอาจจะมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะเปลี่ยนแปลงและได้ลงมือทำอะไรบางอย่างเพื่อการเปลี่ยนแปลงแล้ว	ต้องช่วยให้ครัวเรือนยากจนได้เพิ่มขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้ประสบความสำเร็จ และช่วยคิดหาวิธีการที่จะป้องกันไม่ให้หยุดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ครัวเรือนยากจนเป้าหมายส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 2 วิธีการนี้ หน้าที่ของทีมพี่เลี้ยง คือ ช่วยกระตุ้นให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายขยับไปในทิศทางของกรณีที่สอง คือ ต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงมากขึ้น โดยกระตุ้นให้เขาคิดถึงเหตุผลที่จะต้องเปลี่ยนแปลงและช่วยประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นหากไม่เปลี่ยนพฤติกรรม สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การช่วยย้ำความมั่นใจในความสามารถของครัวเรือนยากจนที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองได้ ซึ่งครัวเรือนยากจนจะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงมากกว่า หากทีมพี่เลี้ยงแสดงความมั่นใจว่าเมื่อตัดสินใจที่จะทำแล้วเขาจะทำได้สำเร็จ

แต่อย่างไรก็ตาม อาจเกิดกรณีที่ครัวเรือนยากจนต่อต้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เช่น ถกเถียงขัดคอ ไม่ยอมรับว่ามีปัญหาหรือเพิกเฉยต่อทีมพี่เลี้ยง เพิกเฉยต่อการเปลี่ยนแปลง อาจเป็นเพราะทีมพี่เลี้ยงกำลังปฏิบัติต่อเขาเหมือนกับว่าเขามีความตังใจทีจะเปลี่ยนแปลงมากกว่าที่เขารู้สึกอยู่ในขณะนั้น เช่น ทีมพี่เลี้ยงอาจมุ่งเน้นที่ว่าครัวเรือนยากจนจะเปลี่ยนพฤติกรรมได้อย่างไรบ้าง ในขณะที่ครัวเรือนยากจนยังไม่แน่ใจว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเป็นประโยชน์หรือไม่

วิธีการจัดการกบการต่อต้านที่ดีที่สุดก็คือ การตั้งใจฟังอย่างเข้าใจความรู้สึกหรือความกังวลของครัวเรือนยากจน และค่อย ๆ นำการสนทนากลับไปสู่กระบวนการตัดสินใจของครัวเรือนยากจนอีก การปรับทัศนะโดยการเพิ่มแรงจูงใจให้ครัวเรือนยากจนเป้าหมายดูเผิน ๆ คล้ายกับเป็นเรื่องยากและมีความสลับซับซ้อน แต่ทีมพี่เลี้ยงจะต้องใส่ใจอย่างมากกับพฤติกรรมทั้งของตนเองและของครัวเรือนยากจน โดย

- ทำให้ครัวเรือนยากจนไว้วางใจ และช่วยให้ครัวเรือนยากจนรู้สึกปลอดภัยที่จะสำรวจตนเอง รวมทั้งพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง
- การพูดคุยกับครัวเรือนยากจน ควรใช้วิธีการฟังอย่างจดจ่อ ถามคะถามที่ช่วยให้ครัวเรือนยากจนได้แสดงความคิดเห็นมาก ๆ และใช้กลวิธีที่จะช่วยให้ครัวเรือนยากจนจัดการกับความลังเลและแสดงเหตุผลที่จะต้องเปลี่ยนแปลงตนเอง
- พยายามให้ครัวเรือนยากจนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหามากกว่าที่จะเสนอทางแก้ปัญหาเอง
- ช่วยให้ครัวเรือนยากจนเห็นความขัดแย้งภายในตนเอง โดยทำให้เห็นความขัดแย้งระหว่างพฤติกรรมปัจจุบันของเขากับสิ่งที่เขาต้องการบรรลุ เช่น พฤติกรรมปัจจุบันดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เล่นการพนัน แต่ต้องการเป็นคนร่ำรวย ฯลฯ
- สนับสนุนความเชื่อในความสามารถของครัวเรือนยากจนที่จะจัดการกับปัญหาได้ด้วยตนเอง ใช้คำพูดเพื่อกระตุ้นให้ครัวเรือนยากจนรับรู้ว่า “คุณสามารถทำได้ คุณสามารถประสบความสำเร็จได้”
- ทีมพี่เลี้ยงตองมีความคิดพื้นฐานต่อครัวเรือนยากจนว่า “คนทุกคนย่อมมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงใหม่เสมอ” “คนทุกคนล้วนมีแรงจูงใจใฝ่ดีและมุ่งแสวงหาคุณค่าที่แท้จริงของตนเอง” “คนทุกคนมีศักยภาพและสามารถพัฒนาตนเองได้ด้วยตนเอง” ฯลฯ
- ทีมพี่เลี้ยงต้องมีท่าทีที่เห็นอกเห็นใจ ไม่ตัดสิน ไม่ตำหนิ ไม่วิจารณ์ เคารพและยอมรับครัวเรือนยากจน ชักชวนมากกว่าบังคับ สนับสนุนมากกว่าโต้เถียง เพิ่มแรงจูงใจให้แก่สมาชิกครัวเรือนยากจน

2. **ทักษะ**

ทักษะ หมายถึง ความชำนาญที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมนั้นบ่อย ๆ จนสามารถปฏิบัติได้ด้วยความรวดเร็ว และถูกต้อง

“ทุกคนมีศักยภาพที่สามารถพัฒนาทักษะให้เกิดความเชี่ยวชาญได้ ถ้าได้รับโอกาส”

การค้นหาทักษะ

การค้นหาและพัฒนาทักษะของบุคคลในครัวเรือนยากจน สามารถใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต การสอบถามจากผู้นำชุมชนและเพื่อนบ้าน ประมวลจากข้อมูลที่มีอยู่ (เช่น จปฐ. ข้อมูลครัวเรือน ฯลฯ) ก่อนที่ทีมพี่เลี้ยงจะสรุปได้ว่า บุคคลเป้าหมายมีหรือไม่มีทักษะ หรือต้องการพัฒนาทักษะด้านใด

<u>ตัวอย่างของวิธีการค้นหาทักษะของบุคคลในครัวเรือนยากจน</u> เช่น

- ให้สมาชิกครัวเรือนยากจนเล่าถึงการประกอบอาชีพที่ตนเองได้ทำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- ให้สมาชิกครัวเรือนยากจนเล่าถึงสิ่งที่ตนเองมีความสามารถพิเศษ มีความถนัดในการประกอบอาชีพ และเล่าถึงสิ่งที่ตนเองประสบความสำเร็จในชีวิต หรือเกิดความภาคภูมิใจจากการประกอบอาชีพนั้น
- ให้สมาชิกครัวเรือนยากจนบอกถึงสิ่งที่ตนเองหรือครอบครัวต้องการทำ/ ใฝ่ฝันที่จะทำเพื่อเปลี่ยนแปลงความเป็นอยู่ของครอบครัว หรือเพิ่มรายได้องครัวเรือน
- ให้บันทึกความถนัดของสมาชิกในครัวเรือนยากจน ซึ่งบางคนอาจจะมีความถนัดมากกว่าหนึ่งอย่าง และสอบถามความต้องการในการพัฒนาทักษะนัน ๆ ของสมาชิกในครัวเรือนยากจนว่ามีความประสงค์จะเข้ารับการพัฒนาหรือไม่ อย่างไร

- ในกรณีที่สมาชิกครัวเรือนยากจนยังไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า ตนเองมีความถนัดด้านใด หรือสนใจอาชีพใด ให้ทีมพี่เลี้ยงยกตัวอย่างกิจกรรมหรืออาชีพต่าง ๆให้บุคคลเป้าหมายพิจารณาเลือกกิจกรรมหรืออาชีพที่ตนสนใจ

การพัฒนาทักษะ

หลังจากการสนทนาพูดคุยกับสมาชิกครัวเรือนยากจน จนรู้ว่าบุคคลเป้าหมายที่ต้องการพัฒนาทักษะในด้านใดแล้ว ให้ทีมพี่เลี้ยงรวบรวมรายชื่อและส่งให้ทีมปฏิบัติการเพื่อจัดประเภทกิจกรรมของผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมการพัฒนา/ ฝึกอบรม โดยดำเนินการดังนี้

- กรณีทักษะตามที่กลุ่มเป้าหมายต้องการ มีบุคคล กลุ่มอาชีพ องค์กร หรือหน่วยงานที่สามารถพัฒนาทักษะดังกล่าวได้ ให้ทีมปฏิบัติการฯ ประสานเพื่อการพัฒนาทักษะต่อไป
- กรณีทักษะตามที่กลุ่มเป้าหมายต้องการ ไม่มีบุคคล กลุ่มอาชีพ องค์กร หรือหน่วยงานในพื้นที่ สามารถพัฒนาทักษะดังกล่าวได้ ให้ทีมปฏิบัติการฯ ประสาน ศจ.อ. เพื่อดำเนินการต่อไป

3. ทรัพยากร

ทรัพยากร หมายถึง สิ่งทั้งหมดอันเป็นทรัพย์

ทรัพยากรสำหรับการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ หมายถึง ปัจจัยการผลิตซึ่งประกอบด้วย ที่ดิน แหล่งน้ำ เงินทุน วัตถุดิบ ฯลฯ

"คนจนสามารถหลุดพ้นจากความจนได้ ถ้าได้รับโอกาสเข้าถึงทรัพยากรชุมชน"

การค้นหาทรัพยากรแก้จน

ข้อมูลทรัพยากรที่ทีมพี่เลี้ยงต้องรวบรวม ควรประกอบด้วยข้อมูลทรัพยากรของครัวเรือนยากจนและของชุมชน

ข้อมูลทรัพยากรของครัวเรือนยากจนจะได้มาจากการพูดคุยกับสมาชิกครัวเรือนฯ และสังเกตสภาพแวดล้อมของครัวเรือน ว่ามีทรัพยากรอะไรบ้างที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาความยากจนได้บ้าง

ส่วนข้อมูลทรัพยากรชุมชนนั้น ให้สอบถามจากผู้นำชุมชนหรือเวทีประชาคม

เมื่อได้ข้อมูลทรัพยากรของครัวเรือนยากจนและชุมชนแล้ว จะต้องจดบันทึก จัดเก็บให้เป็นระบบและรวบรวมข้อมูลส่งให้ทีมปฏิบัติการฯ เพื่อใช้ประกอบการแก้ปัญหาความยากจนของชุมชนในภาพรวมต่อไป

4. ทางออก

ทางออก ในที่นี้หมายถึง หนทางที่ครัวเรือนยากจนคิดและตัดสินใจว่าจะแก้ไขปัญหาความยากจนของตนเองได้

"ทุกข์ครัวเรือนยากจน มีทางออก"

วิธีการหาทางออก

หลังจากได้พูดคุยเรื่อง ทัศนะ ทักษะ และทรัพยากรแล้ว ครัวเรือนยากจน และทีมพี่เลี้ยง ร่วมกันวิเคราะห์ ร่วมกันตัดสินใจ และร่วมหาทางออกของปัญหาความยากจน ดังนี้

- **วิธีการสงเคราะห์** เป็นวิธีการช่วยเหลือคนที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ เช่น คนพิการ คนชราไร้ที่พึ่ง เด็กด้อยโอกาส เป็นต้น ต้องประสานกลุ่ม - องค์กรในชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือต่อไป
- **วิธีการพัฒนาคนที่สามารถพัฒนาตนเองได้** เป็นวิธีการพัฒนาคนที่มีความพร้อมที่จะพึ่งตนเองและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในกระบวนการพัฒนาตนเองและครอบครัวให้พ้นจากความยากซึ่งทีมพี่เลี้ยง จะต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อส่งต่อให้ทีมปฏิบัติการฯ บูรณาการให้ความช่วยเหลือต่อไป

ตัวอย่างของทางออก ที่สมาชิกในครัวเรือนยากจนสามารถทำได้ด้วยตนเอง

1. **วางแผนครัวเรือน**
    - ทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายทุกวัน
    - ควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
    - ทำอาชีพเสริม เพิ่มรายได้
2. **อยู่อย่างเศรษฐกิจพอเพียง**
    - ปลูกผัก/ เลี้ยงสัตว์กินเอง
    - ใช้เท่าที่มี/นำส่วนที่เหลือไปเก็บออม
3. **หลีกเลี่ยงอบายมุข**
    - เลิกกินเหล้า เลิกสูบบุหรี่
    - เลิกเล่นการพนัน/หวย
4. **สร้างสุขในครัวเรือน**
    - เลิกพฤติกรรมไม่ดีทั้งหลาย
    - เลิกทะเลาะกัน
    - หากิจกรรมทำร่วมกัน
    - ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน
5. **หาเพื่อนร่วมคิด/ร่วมทำ**
    - เข้าร่วมกลุ่มต่าง ๆ สร้างเครือข่ายเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน
    - คบเพื่อนดี
    - รวมกลุ่มทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์
    - ฯลฯ

แบบสรุปงบหน้าครัวเรือนเป้าหมาย

บุคคล/ครัวเรือนเป้าหมายในระบบ TPMAP กลุ่มคนที่ตกหล่นจากระบบ และกลุ่มคนเปราะบาง

จังหวัดฉะเชิงเทรา

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือนเป้าหมายในระบบ TPMAP	ผลการตรวจสอบข้อมูลบุคคล/ครัวเรือน						หมายเหตุ
			แยกประเภทครัวเรือนในระบบ TPMAP				จำนวนครัวเรือนใหม่		
			พัฒนาได้	สงเคราะห์	ไม่ต้องการรับความช่วยเหลือ	ไม่มีคนอยู่ (ตายหรือย้ายออก)	พัฒนาได้	สงเคราะห์	

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

ตำแหน่ง.....

วันที่.....